МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО МАТЕМАТИКА

02.06.2020 г. – Вариант 2

№ на задача	**Верен отговор**	**Брой точки**
1	**В**	**2**
2	**А**	**2**
3	**Б**	**2**
4	**Г**	**2**
5	**Г**	**2**
6	**В**	**2**
7	**Б**	**2**
8	**А**	**2**
9	**В**	**2**
10	**Б**	**2**
11	**Г**	**3**
12	**Г**	**3**
13	**Б**	**3**
14	**Г**	**3**
15	**В**	**3**
16	**В**	**3**
17	**Б**	**3**
18	**В**	**3**
19	**А**	**3**
20	**В**	**3**
21	-1	**4**
22	$x\in(0;\,2)\cup(2;\,4)$ **или** $x\in(0;\,4)\setminus\{2\}$	**4**
23	195	**4**
24	30	**4**

25	$R=\frac{20}{\sqrt{7}}=\frac{20\sqrt{7}}{7}$ cm	**4**
26	-1 **и** 4	**10**
27		**10**
28	$BC=CD=AD=6\,\text{cm}$ $BD=AC=6\sqrt{3}$ cm $60°, 120°, 60°, 120°$ $S=27\sqrt{3}$ cm^2	**10**

Задача 26.

Решение: а) Дефиниционното множество *DM* на функцията се определя от решенията на системата $\left|\begin{array}{l} x^2-3x\geq 0 \\ x\neq 0\end{array}\right. \Leftrightarrow \left|\begin{array}{l} x(x-3)\geq 0 \\ x\neq 0\end{array}\right. \Leftrightarrow x\in(-\infty;\,0)\,\cup\,[3;\,\infty)$.

б) При $x\in DM$:

$$2\left(x-1-\frac{2}{x}\right)\sqrt{x^2-3x}=x^2-x-2 \Leftrightarrow \frac{2\left(x^2-x-2\right)}{x}\sqrt{x^2-3x}=x^2-x-2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 2\left(x^2-x-2\right)\sqrt{x^2-3x}-x\left(x^2-x-2\right)=0 \Leftrightarrow \left(x^2-x-2\right)\left(2\sqrt{x^2-3x}-x\right)=0.$$

1. $x^2-x-2=0 \Leftrightarrow x_1=-1\in DM$, $x_2=2\notin DM$.

2. $2\sqrt{x^2-3x}=x$.

Повдигаме в квадрат и получаваме уравнението $4x^2-12x=x^2 \Leftrightarrow 3x(x-4)=0 \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow x_3=0\notin DM$, $x_4=4\in DM$.

С проверка установяваме, че $x_4=4$ е решение $\left(2\sqrt{16-12}=4\right)$.

Следователно даденото уравнение има две решения: -1 и 4.

Критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

Етапи	**Оценяване**
а) За намиране на *DM:* $x\in(-\infty;\,0)\,\cup\,[3;\,\infty)$	**2 точки**

б) Представяне на уравнението във вида $\left(x^2-x-2\right)\left(2\sqrt{x^2-3x}-x\right)=0$	**1 точка**
Намиране на корените на уравнението $x^2-x-2=0$	**1 точка**
Установяване, че $x=2$ не е решение	**1 точка**
Установяване, че $x=-1$ е решение	**1 точка**
Решаване на уравнението $2\sqrt{x^2-3x}=x$	**2 точки**
Направен извод, че $x=0\notin DM$	**1 точка**
Извод, че само $x=4$ е корен	**1 точка**

Задача 27

Първи начин :

Решение: Образуваме разликата

$$\frac{\mathrm{tg}\left(90^\circ-\alpha\right)+\mathrm{tg}\alpha+2}{\mathrm{co\,tg}\alpha-\mathrm{tg}\alpha}-\frac{1+\mathrm{tg}\alpha}{1-\mathrm{tg}\alpha}=\frac{\mathrm{cotg}\alpha+\mathrm{tg}\alpha+2}{\mathrm{co\,tg}\alpha-\mathrm{tg}\alpha}-\frac{1+\mathrm{tg}\alpha}{1-\mathrm{tg}\alpha}$$

$$=\frac{\left(\mathrm{cotg}\alpha+\mathrm{tg}\alpha+2\right)\left(1-\mathrm{tg}\alpha\right)-\left(\mathrm{tg}\alpha+1\right)\left(\mathrm{co\,tg}\alpha-\mathrm{tg}\alpha\right)}{\left(\mathrm{co\,tg}\alpha-\mathrm{tg}\alpha\right)\left(1-\mathrm{tg}\alpha\right)}=$$

$$=\frac{\mathrm{cotg}\alpha+\mathrm{tg}\alpha+2-1-\mathrm{tg}^2\alpha-2\mathrm{tg}\alpha-1-\mathrm{cotg}\alpha+\mathrm{tg}^2\alpha+\mathrm{tg}\alpha}{\left(\mathrm{co\,tg}\alpha-\mathrm{tg}\alpha\right)\left(1-\mathrm{tg}\alpha\right)}=0$$

Критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

За прилагане на формулата $\mathrm{tg}\left(90^\circ-\alpha\right)=\cot\mathrm{g}\alpha$	**1 точка**
За привеждане под общ знаменател	**1 точка**
За всяко прилагане на формулата $\mathrm{tg}\alpha.\cot\mathrm{g}\alpha=1$ по една точка	**2 точки**
За правилно разкриване на скобите (за всяка двойка скоби по една точка)	**2 точки**
За тъждествени преобразувания след разкриване на скобите	**2 точки**
За окончателно довършване и извод, че равенството е тъждество	**2 точки**

Втори начин:

За прилагане на формулата $\mathrm{tg}\left(90^\circ-\alpha\right)=\cot\mathrm{g}\alpha$	**1 точка**

За прилагане на формулата $\operatorname{tg}\alpha = \dfrac{\sin\alpha}{\cos\alpha}$	**1 точка**
За прилагане на тъждеството $\operatorname{cotg}\alpha = \dfrac{\cos\alpha}{\sin\alpha}$	**1 точка**
За стъпката $\dfrac{\dfrac{\cos\alpha}{\sin\alpha}+\dfrac{\sin\alpha}{\cos\alpha}+2}{\dfrac{\cos\alpha}{\sin\alpha}-\dfrac{\sin\alpha}{\cos\alpha}} = \dfrac{\dfrac{\cos^2\alpha+\sin^2\alpha+2\sin\alpha.\cos\alpha}{\sin\alpha.\cos\alpha}}{\dfrac{\cos^2\alpha-\sin^2\alpha}{\sin\alpha.\cos\alpha}}$	**1 точка**
За стъпката $\dfrac{\dfrac{\cos^2\alpha+\sin^2\alpha+2\sin\alpha.\cos\alpha}{\sin\alpha.\cos\alpha}}{\dfrac{\cos^2\alpha-\sin^2\alpha}{\sin\alpha.\cos\alpha}} = \dfrac{\cos^2\alpha+\sin^2\alpha+2\sin\alpha.\cos\alpha}{\cos^2\alpha-\sin^2\alpha}$	**1 точка**
За всяка от формулите в числителя и знаменателя по една точка или за $\dfrac{\cos^2\alpha+\sin^2\alpha+2\sin\alpha.\cos\alpha}{\cos^2\alpha-\sin^2\alpha} = \dfrac{(\cos\alpha+\sin\alpha)^2}{(\cos\alpha+\sin\alpha)(\cos\alpha-\sin\alpha)}$	**2 точки**
За стъпката $\dfrac{(\cos\alpha+\sin\alpha)^2}{(\cos\alpha+\sin\alpha)(\cos\alpha-\sin\alpha)} = \dfrac{\cos\alpha+\sin\alpha}{\cos\alpha-\sin\alpha}$	**1 точка**
За стъпката $\dfrac{\cos\alpha+\sin\alpha}{\cos\alpha-\sin\alpha} = \dfrac{\cos\alpha(1+\operatorname{tg}\alpha)}{\cos\alpha(1-\operatorname{tg}\alpha)}$	**1 точка**
За $\dfrac{\cos\alpha(1+\operatorname{tg}\alpha)}{\cos\alpha(1-\operatorname{tg}\alpha)} = \dfrac{1+\operatorname{tg}\alpha}{1-\operatorname{tg}\alpha}$	**1 точка**

Задача 28.

Решение:

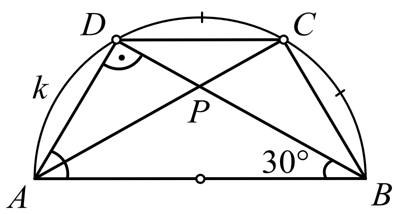

От $\overset{\frown}{BC} = \overset{\frown}{CD}$ следва, че $\sphericalangle BAC = \sphericalangle CAD$ (вписани ъгли), AP е ъглополовяща в $\triangle ABD$ и $\dfrac{AD}{AB} = \dfrac{DP}{PB} = \dfrac{1}{2}$.

В $\triangle ABD$ с $\sphericalangle ADB = 90^\circ$ (AB е диаметър на k и $D \in k$) и от $AD = \dfrac{1}{2}AB$ следва, че $\sphericalangle ABD = 30^\circ$ и $\sphericalangle BAD = 60^\circ$.

Тогава $\overset{\frown}{AD} = 2\sphericalangle ABD = 60^\circ$, $\overset{\frown}{BCD} = 120^\circ$, $\overset{\frown}{BC} = \overset{\frown}{CD} = 60^\circ$, $\sphericalangle ABC = \dfrac{1}{2}\overset{\frown}{ADC} = 60^\circ$, $\sphericalangle ADC = \sphericalangle BCD = 120^\circ$ и $ABCD$ е равнобедрен трапец.

В $\triangle ABD$ $BD = AB.\sin 60° = 12.\dfrac{\sqrt{3}}{2} = 6\sqrt{3}$ cm.

Дължините на страните на четириъгълника $ABCD$ са $AB = 12$ cm (по условие), $BC = CD = AD = \dfrac{1}{2}AB = 6$ cm, а на диагоналите – $AC = BD = 6\sqrt{3}$ cm.

Като вземем предвид, че $\sphericalangle BPC = 60°$ (външен ъгъл за $\triangle APB$), лицето на четириъгълника е $S = \dfrac{1}{2}AC.BD.\sin\sphericalangle BPC = \dfrac{1}{2}.6\sqrt{3}.6\sqrt{3}.\sin 60° = 54.\dfrac{\sqrt{3}}{2} = 27\sqrt{3}$ cm^2.

Критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

Доказване, че AC е ъглополовяща на $\sphericalangle BAD$	**1 точка**
Намиране $\dfrac{AD}{AB} = \dfrac{DP}{PB}$ от ъглополовящата AP в $\triangle ABD$	**2 точки**
Намиране на $\sphericalangle ABD = 30°$	**1 точка**
Намиране на $\sphericalangle BAD = 60°$	**1 точка**
Намиране на страните AD, BC и CD	**1 точка**
Намиране на ъглите $\sphericalangle ABC = 60°$, $\sphericalangle BCD = \sphericalangle ADC = 120°$	**1 точка**
Намиране на диагоналите $BD = AC = 6\sqrt{3}$ cm	**1 точка**
Намиране на лицето $S = 27\sqrt{3}$ cm^2	**2 точки**